

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України
**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕАТРУ, КІНО І
ТЕЛЕБАЧЕННЯ ІМЕНІ І. К. КАРПЕНКА-КАРОГО**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії КНУТКіТ
імені І. К. Карпенка-Карого

Інна Кочарян
Інна КОЧАРЯН
28 березня 2025 року

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
для вступників на освітньо-професійну програму

«Режисура телебачення»

- Рівень вищої освіти** другий (магістерський)
- Галузь знань** В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
- Спеціальність** В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво»
- Вступ на основі** НРК6, НРК 7 (освітнього ступеня бакалавра, освітнього ступеня магістра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)

Програма затверджена на засіданні
кафедри режисури телебачення
(протокол № 10 від 20 березня 2025 р.)
Завідувач кафедри режисури телебачення

Василь Вітер
Василь ВІТЕР

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ	3
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ	4
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	7
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	8

ВСТУП

Мета вступного випробування (фахового іспиту) – виявлення рівня знань та вмінь осіб, які необхідні для опанування освітньо-професійної програми підготовки «Режисура телебачення» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти» із спеціальності В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво» галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки».

Під час фахового іспиту до магістратури Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І.К Карпенка - Карого, вступник повинен продемонструвати високий рівень теоретичних знань з фахових питань, орієнтування в основній проблематиці галузі, володіти відповідною термінологією та інструментарієм. Виказати навички професійної та наукової роботи за обраною спеціальністю В1 «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво», освітньо-професійною програмою «Режисура телебачення».

Завдання фахового іспиту:

- оцінка глибини теоретичної та практичної професійної підготовки вступників, визначення їхньої здатності застосувати набуті знання, вміння і навички в подальшій аналітичній, теоретичній, науково-дослідницькій діяльності;
- оцінка здатності виконувати професійні функції режисера телебачення і опановувати в процесі фахової діяльності нові рівні знань та вмінь;
- з'ясувати наявність компетентностей для підготовки сценарної основи екранної роботи;
- виявити можливість створювати якісний телевізійний продукт, спираючись на отримані знання та власні творчі пошуки;
- можливість використовувати в своїй теоретичній та практичній діяльності досвід вітчизняних та світових майстрів аудіовізуальних мистецтв;
- виявити можливості застосовувати в подальшій діяльності багаж попередньо набутих знань;
- оцінити рівень креативно планувати і будувати власний самостійний професійний розвиток.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Програма фахового іспиту охоплює коло питань, які в сукупності характеризують вимогу до знань і вмінь особи, що бажає навчатись у Київському національному університеті імені І. К. Карпенка-Карого з метою одержання освітнього ступеня «Магістр» за освітньо-професійною програмою «Режисура телебачення». Фаховий іспит може проводитись в очному та дистанційному форматі (ЛИШЕ для вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території) відповідно до Правил прийому до Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого в 2025 році.

Теоретичний характер іспиту передбачає виявлення знань з історії та теорії режисури телебачення, як усну розгорнуту відповідь на три питання, які зазначені в екзаменаційній картці. Вступники мають продемонструвати готовність і прагнення до самостійної творчої діяльності, наявність чітких світоглядних позицій і особистісних переконань, широту загальної ерудиції, теоретичних знань та фундаментальних розумінь мистецтва взагалі і екранної режисури зокрема.

До реєстрації на фаховий іспит вступники можуть отримати консультацію для подальшої підготовки до проходження вступного випробування. Для отримання консультації вступник має завчасно (принаймні, за два тижні до фахового іспиту) надати на кафедру режисури телебачення теоретичну роботу (рецензію, есе тощо) на одну із запропонованих комісією тем або на попередньо узгоджену тему за вибором вступника (обсяг 2-3 сторінки). Мета – виявити схильність вступника до аналітичної та теоретичної діяльності в письмовій формі. Текст теоретичної роботи має бути надрукованим з дотриманням правил синтаксису та орфографії, на одному боці аркуша формату А4. Обов'язково залишаються поля: зліва - 25-30 мм, праворуч – 10 мм, зверху, знизу – 15-20 мм. Шрифт Times New Roman 14; 1,5 інтервал.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Авторська тема в режисурі.
2. Монтажна структура фільму та телепрограми.
3. Просторово-часова композиція видовищного твору.
4. Типаж. Типажність в ігровому кіно.
5. Актор. Типи акторських шкіл.
6. Стель в режисурі.
7. Герой в документальному кіно.
8. Монтаж у видовищних мистецтвах.
9. Основні компоненти видовища. Зображення.
10. Поняття непомітного або комфортного монтажу.
11. Подія у театрі, кіно, телебаченні – специфіка відтворення.
12. Диктор, коментатор, автор в документальному телевізійному фільмі.
13. Основні компоненти видовища. Звук.
14. Видовище. Спортивні видовища.
15. Специфічний предмет телебачення.
16. Монтаж як спосіб мислення.
17. Режисура як виробництво. Основні види режисерської діяльності в різножанрових та різноформатних проєктах в кіно, на ТБ.
18. Критерії до якості акторської гри. Акторські техніки для втілення події. Приклади.
19. Технології роботи режисера з героєм у документальному фільмі.
20. Режисура як мистецтво і професія. Видовище як об'єкт режисури.
21. Основні компоненти видовища. Час.
22. Внутрішньокадровий монтаж.
23. Типаж. Типажність в ігровому кіно.
24. Монтаж зворотніх точок («вісімка»).
25. Поняття «наскрізна дія». Предметний аналіз та приклади.
26. Задум і тема як основні етапи створення екранного видовища.
27. Жанри на телебаченні.
28. Термін «видовище» за Віктором Борисовичем Кісінім.
29. Основні компоненти видовища. Глядач.
30. Специфічний предмет телебачення.
31. Режисура як мистецтво і професія. Видовище як об'єкт режисури.
32. Поняття «головна подія» у видовищному мистецтві.
33. Композиція. Композиція кадру.

34. Композиція твору.
35. Конфлікт як основа драматургії.
36. Конфлікт та його проявлення в аудіовізуальному мистецтві. Приклад.
37. Соціальні функції видовищ. Гедоністична (рекреативна, релаксаційна).
38. Поняття “контрапункт”. Функції контрапункту в драматургії видовища.
39. Документальна і постановочна режисури. Спільне та відмінне.
40. Кадр. Характеристики кадру.
41. Система планів. Що є ключовим для її формування?
42. Поняття «суб’єктивної камери»
43. Специфічний предмет, матеріал та інструмент актора.
44. Спільне та відмінне в роботі режисера з актором в театрі та кіно.
45. Специфіка роботи актора на ТБ.
46. Поняття “перетворення” за Л. Курбасом.
47. Термін “розумний Арлекін” за Л. Курбасом.
48. Визначення порядків «перетворення» життєвої реальності у мистецьку форму за теорією Леся Курбаса.
49. Специфічні особливості театру, кіно, телебачення та стрімінгових платформ.
50. Спільне та відмінне в комунікації з глядачем в театрі, кіно, на телебаченні та у нових медіа.
51. Види подій на телебаченні.
52. Вибір актора (кастинг) в ігровому кіно. Критерії вибору. Методи.
53. Репетиція. Завдання та методи.
54. «Театр Перетворення». Жест. Символ. Образ.
55. Задум. Етапи формування задуму фільму.
56. «Мій фільм готовий, його залишилося тільки відзняти», - аналіз вислову Рене Клера.
57. Соціальні функції видовищ. Пізнавальна.
58. Монтаж за звуком. Особливості взаємодії зображення та звуку.
59. Ведучий на ТБ. Функції в телепрограмі.
60. Музичне оформлення. Робота режисера з композитором як елемент рішення екранного видовища.
61. Технологія теле-кіновиробництва. Сценарний період.
62. Жанр як особливість стосунків глядача з видовищем та елемент рішення екранного видовища.
63. Види телевізійних виконавців. Журналіст.
64. Місце експозиції в драматургії. Завдання експозиції.
65. Панорама і тревелінг, комбіновані способи зйомок рухомих об’єктів.
66. Документація режисера. Проектна розробка.
67. Режисерська експлікація. Приклад.
68. Робота з художником як елемент режисерського рішення в екранному видовищі. Художник в ігровому і неігровому кіно.
69. Жанр ТБ. Репортаж.
70. Місце зав’язки в драматургії екранного видовища. Завдання зав’язки.
71. Експерт на ТБ. Функції. Практичні моменти режисерської роботи з експертом.
72. Рух в кадрі. Способи зйомок рухомих об’єктів.
73. Види телевізійних виконавців. Коментатор.

74. Принципи застосування комфортного (непомітного) монтажу і некомфортного (агресивного) монтажу. Характеристики та приклади комфортного і некомфортного монтажу.
75. Технологія теле-кіновиробництва. Підготовчий період. Комплектування групи.
76. Екранізація та адаптація літературного твору в аудіовізуальний твір. Відмінність та особливості реалізації.
77. Кульмінація. Функція кульмінації в драматургії видовища.
78. Авторський відео-контент стрімінгових платформ. Жанри, особливості реалізації.
79. Сюжет і фабула. Функції сюжету та фабули в драматургії видовища.
80. Технологія теле-кіновиробництва. Знімальний період. Репетиція з акторами. Специфіка репетицій.
81. Режисура як частина культури. Типи життєвого досвіду, його роль та особливості опрацювання у творчому процесі режисера.
82. Драматургія, її специфіка. Відмінність понять «драма» і «драматургія».
83. Елементи видовища.
84. Жанр. Розвиток та народження нових жанрів.
85. Тенденції розвитку інформаційної сфери.
86. Становлення суспільного мовлення в Україні.
87. Методи зйомок документального фільму.
88. Особливості комунікації в суспільстві. Масмедіа.
89. Історія виникнення та види аудіовізуальних виражальних засобів.
90. Режисерський сценарій. Особливості створення.
91. Розв'язка. Функція розв'язки в драматургії видовища.
92. Назва як елемент стратегії режисерського впливу та взаємозв'язок з темою.
93. Мізансцена та пластика. Мізанкадр.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

100-бальна шкала (від 100 до 200 балів)			
Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
100-124 балів	125-149 балів	150-179 балів	180-200 балів
<p>Відсутність базового обсягу знань про режисуру телебачення, нездатність до самостійного та критичного осмислення, відсутнє вміння вільно, логічно, послідовно викладати матеріал, володіти інструментарієм аналізу. Відсутність аналітичного мислення, авторського бачення. Допущення ряд суттєвих помилок. Непереконлива мотивація вибору професії.</p>	<p>Відповіді вступника демонструють недостатній рівень самостійного та критичного мислення, відсутнє вміння вільно, логічно, послідовно викладати матеріал, володіти інструментарієм аналізу. Вступник має посередній рівень знань з історії та теорії режисури телебачення, недостатньо розвинену риторику, посередній професійний рівень практичних екранних та письмових робіт. Поверхові знання з основ історії та теорії режисури телебачення. Допущення неточностей у відповідях. Непереконлива мотивація вибору професії.</p>	<p>Відповіді вступника свідчать про достатній рівень творчого, самостійного мислення, наявність знань нормативного матеріалу. Вступник на достатньому рівні володіє вмінням послідовно викладати матеріал. Вступник в теоретичній роботі має продемонструвати володіння базовим обсягом професійних вмінь, заволодіння теоретичного матеріалу з історії та теорії режисури телебачення. Проте в теоретичній роботі бракує яскравих творчих знахідок, переконливості у викладі думок, свободи в оцінках і аналізі. Достатня чіткість висловлювання власних думок. Переконлива мотивація вибору професії.</p>	<p>Відповіді вступника характеризуються високим рівнем зрілого, оригінального та критичного мислення, широтою знань, логікою викладу думок, спроможністю до узагальнень та інтерпретації. Вступник на високому фаховому рівні володіє теоретичним матеріалом з історії та теорії режисури. Теоретична робота виконана на високому творчому та фаховому рівні, вступник впевнено викладає власну точку зору. Наявні яскраві творчі знахідки, переконливість у викладі думок, свобода в оцінках і аналізі. Вступник повинен продемонструвати чіткі відповіді на поставлені питання. Уміння конструювати відповідь максимально стисло та змістовно. Переконлива мотивація вибору професії.</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Арістотель Поетика: Трактат / пер. з старогрец. Б. Тена. Київ : Мистецтво, 1967. 141 с.
2. Вітер В. Віктор Кісін: на шляху до видовища. *Кіно-Театр*. Київ, 2011. № 2. С. 30–34.
3. Брехт Б. Про мистецтво театру: Збірка / Бертольд Брехт. – К.: Мистецтво, 1977.
4. Брюховецька Л. І. Поетична хвиля українського кіно. – К., 1989.
5. Горпенко В. Г. Архітектоніка фільму: Режисерські засоби і способи формування структури екранного видовища: В 5 т. - К.: ДІТМ, 2000. - Т. 2: Дія: Драматург, засади архітектоніки. - 117 с; Т.3: Монтажна архітектоніка фільму. 4.1: Кадрозчеплення. - 156 с; Ч. 2: Сюжетотворення. - 145 с.
6. Горпенко В. Г. Пластика фільму: Кінообраз і пластичні засоби виразності. - К.: Мистецтво, 1984. - 99 с
7. Веселовська Г. Дванадцять вистав Леся Курбаса : навч. посіб. для вищ. навч. закладів культури і мистецтв / М-во культури і мистецтв України, Держ. центр театр. мистецтва ім. Л. Курбаса. Київ : ДЦТМ ім. Леся Курбаса, 2005. 320 с.
8. Довженко О.П. Твори в 5 т., К.: Дніпро, 1966.
9. Зубавіна І. Екранна культура: засоби моделювання художньої реальності (час і простір у кінематографі) / Акад. мистецтв України, Ін-т пробл. сучас. мистец. Київ : Інтертехнологія, 2006. 272 с.
10. Зубавіна І. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті / Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. – К.: ФЕНІКС, 2007. – 296 с.
11. Ілляшенко В. «Теорія смислів світового кіно» Київ, 2007.
12. Кісін В. Б. Із творчої спадщини – К.: Academia, 1999
13. Кісін В. Режисура як мистецтво та професія. Книга 1. Як видовища породили режисуру : навчальне видання. Київ : Науково-освітній Центр «АЕЛС-технологія», 1998. 102 с.
14. Лесь Курбас. Березіль: із творчої спадщини / упоряд. і прим. М. Г. Лабінський; передм. Ю. Бобошко. Київ : Дніпро, 1988. 520 с. URL : <https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=5601>
15. Маккі Р. Оповідь. Субстанція, структура, стиль та принципи письмової екранізації. Київ : АРК.ЮЕЙ, 2023. 520 с.
16. Мащенко І. Українське телебачення: штрихи до портрета. – К.: Ай-Пі-Київ, фірма «Чорлі», книговидавничий центр «Посередник» Ltd, 1995. - 294 с.
17. Мащенко І. Електронний старт телебачення. – К.: Тетра, 1997. - 148 с.
18. Одинець О. С. Режисура телебачення. К., 2011.
19. Рендольф М. NETFLIX. Ця ідея ніколи не спрацює – К.: BookChef, 2020. – 318 с.
20. Рибак-Акімов В. В. Зображення, слово, звук у художньому фільмі. – К., 1967.
21. Скуратівський В. Л. «Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ століття. Генеза, структура, функція» I та II частина. – К., 1997.
22. Френсіс Форд Коппола. Живе кіно – К.: Фортуна, 2021. – 208 с.
23. Чечель Н. Акторська школа Курбаса і кіно. *Кіно-Театр*. Київ, 2007. № 3. URL : http://archive-ktm.ukma.edu.ua/show_content.php?id=694
24. Чубасов В. Л. Вступ до спеціальності «Кінотелемистецтво».- К., 2005
25. Ширман Р.Н. «Телевізійна режисура», Телелерадіокур'єр. – Київ, 2004

26. Шклярєвський Г. «Вікно у реальність. Режисура аудіовізуальних мистецтв» Київ, 2014.
27. Albano C. Memory, Forgetting and the Moving Image / Palgrave Macmillan Memory Studies, Palgrave Macmillan UK, 2016. 209 p.
28. Block B. The Visual Story: Creating the Visual Structure of Film, TV and Digital Media. London : Routledge, 2020. 340 p.
29. Knight-Hill A. Sound and Image: Aesthetics and Practices Sound design. Abingdon-on-Thames : Taylor & Francis Group, 2020. 396 p.
30. Martin A. Mise en Scène and Film Style: From Classical Hollywood to New Media Art. Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2014. 256 p.
31. Schatz T. Hollywood Genre: Formulas, Filmmaking and Studio System. New York : Random House, 1981. 300 p.